ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

30. dubna 2009 *

Ve spojených věcech C-393/07 a C-9/08,

jejichž předmětem jsou žaloby na neplatnost podané na základě článku 230 ES dne 1. srpna a 22. června 2007,

Italská republika, původně zastoupená I. M. Bragugliou, dále R. Adamem, jako zmocněnci, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně ve věci C-393/07,

podporovaná

Lotyšskou republikou,

vedlejší účastnicí,

* Jednací jazyk: italština.

Beniamino Donnici, s bydlištěm v Castrolibero (Itálie), zastoupený M. Saninem, G. M. Robertim, I. Peregem a P. Salvatorem, avvocati,

žalobce ve věci C-9/08,

podporovaný

Italskou republikou,

proti

Evropskému parlamentu, zastoupenému H. Krückem, N. Lorenzem a L. Visaggiem, jako zmocněnci, ve spolupráci s E. Cannizzarem, professeur, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalovanému,

podporovanému

Achillem Occhettem, s bydlištěm v Římě (Itálie), zastoupeným P. De Caterinim a F. Paolou, avvocati,

vedlejším účastníkem,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda senátu, T. von Danwitz (zpravodaj), E. Juhász, G. Arestis a J. Malenovský, soudci,

generální advokát: M. Poiares Maduro,
vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 5. března 2009,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

1 Svými žalobami se Italská republika a B. Donnici domáhají toho, aby Soudní dvůr zrušil rozhodnutí 2007/2121 (REG) Evropského parlamentu ze dne 24. května 2007 o ověření pověřovacích listin Beniamina Donniciho, kterým bylo rozhodnuto, že mandát člena Evropského parlamentu jmenovaného je neplatný (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Právní rámec

Právní úprava Společenství

Akt z roku 1976

2 Články 1, 2, 6 až 8, 12 a 13 aktu o volbě zastupitelů do Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady 76/787/ESUO,

EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 278, s. 1), ve znění rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom ze dne 25. června 2002 a ze dne 23. září 2002 (Úř. věst. L 283, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 137, dále jen „akt z roku 1976“), stanoví:

„*Článek 1*

[…]

3. Volby probíhají všeobecným a přímým hlasováním a musí být svobodné a tajné.

Článek 2

Členské státy mohou podle své konkrétní vnitrostátní situace zřizovat pro volby do Evropského parlamentu volební obvody nebo jiným způsobem dále členit své volební oblasti, aniž tím je celkově dotčen poměrný charakter volebního systému.

Článek 6

1. Členové Evropského parlamentu hlasují individuálně a osobně. Nemohou být vázáni žádnými pokyny a mandát, který obdrží, není vázaný. *(neoficiální překlad)*

[…]

Článek 7

1. Funkce člena Evropského parlamentu je neslučitelná s funkcí:

– člena vlády členského státu,

– člena Komise Evropských společenství,

– soudce, generálního advokáta nebo vedoucího soudní kanceláře Soudního dvora Evropských společenství nebo Soudu prvního stupně,

– člena Výkonné rady Evropské centrální banky,

– člena Účetního dvora Evropských společenství,

– veřejného ochránce práv Evropských společenství,

– člena Hospodářského a sociálního výboru Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii,

– člena výborů nebo orgánů zřízených smlouvami o založení Evropského hospodářského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii nebo na jejich základě za účelem hospodaření s prostředky Společenství nebo za účelem trvalého a přímého spravování,

– člena správní rady, Řídícího výboru nebo zaměstnance Evropské investiční banky,

– činného úředníka nebo zaměstnance orgánů Evropských společenství nebo k nim připojených specializovaných subjektů nebo Evropské centrální banky.

2. Od voleb do Evropského parlamentu v roce 2004 je funkce člena Evropského parlamentu neslučitelná s funkcí člena vnitrostátního parlamentu.

[…] *(neoficiální překlad)*

Článek 8

S výhradou ustanovení tohoto aktu se volební postup v každém členském státě řídí vnitrostátními předpisy.

Těmito vnitrostátními předpisy, jež mohou případně zohledňovat zvláštnosti v členských státech, nesmí být celkově dotčen poměrný charakter volebního systému. *(neoficiální překlad)*

Článek 12

Evropský parlament ověřuje pověřovací listiny svých členů. Za tímto účelem bere na vědomí výsledky úředně vyhlášené členskými státy a rozhoduje o sporech, které mohou případně vzniknout na základě ustanovení tohoto aktu, kromě sporů vzniklých na základě ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž tento akt odkazuje. *(neoficiální překlad)*

Článek 13

1. Místo se uprázdní [uvolní] zánikem mandátu člena Evropského parlamentu v případě jeho rezignace [vzdání se mandátu] nebo smrti [úmrtím] nebo v případě, že je mandátu zbaven.

2. S výhradou jiných ustanovení tohoto aktu stanoví každý členský stát vhodné postupy pro obsazení místa, jež se uprázdní [uvolní] během pětiletého funkčního období uvedeného v článku 3, na zbytek tohoto období.

3. Jestliže právní předpisy členského státu výslovně stanoví zbavení mandátu člena Evropského parlamentu, zaniká jeho mandát podle těchto právních předpisů. Příslušné vnitrostátní orgány o tom uvědomí Evropský parlament.

4. Uprázdní-li [Uvolní-li] se místo rezignací [vzdáním se mandátu] nebo smrtí [úmrtím], uvědomí o tom předseda Evropského parlamentu neprodleně příslušné orgány dotyčného členského státu.“

Jednací řád Evropského parlamentu

3 Články 3 a 4 jednacího řádu Evropského parlamentu zní následovně:

„Článek 3

Ověřování pověřovacích listin

[…]

3. Na základě zprávy příslušného výboru ověří Parlament bezodkladně pověřovací listiny a rozhodne o platnosti mandátu každého nově zvoleného poslance a rozhodne také o jakémkoli sporu, který mu byl předložen podle ustanovení [aktu z roku 1976], kromě sporů vyplývajících z vnitrostátních volebních právních předpisů.

4. Zpráva příslušného výboru se zakládá na úředním sdělení každého členského státu o konečných výsledcích voleb se jmény zvolených kandidátů a jejich případných náhradníků, spolu s jejich pořadím v souladu s výsledky hlasování.

Mandát poslance může být potvrzen, pouze pokud poslanec učinil písemná prohlášení podle tohoto článku a přílohy I tohoto jednacího řádu.

Na základě zprávy odpovědného [svého příslušného] výboru […] se může Parlament kdykoli vyjádřit ke sporu [rozhodnout o sporu] ohledně platnosti mandátu jakéhokoli poslance.

5. Pokud je poslanec jmenován v důsledku odstoupení kandidátů ze stejného seznamu, výbor příslušný pro ověřování pověřovacích listin zajistí, aby odstoupení proběhlo v souladu s duchem a literou [aktu z roku 1976] a čl. 4 odst. 3 tohoto jednacího řádu.

[…]

Článek 4

Délka funkčního období poslanců

[…]

3. Poslanec oznámí své vzdání se mandátu předsedovi spolu se dnem jeho účinnosti, přičemž doba mezi dnem oznámení a dnem vzdání se mandátu nesmí být delší než tři měsíce. Toto oznámení musí mít formu úředního zápisu sepsaného v přítomnosti generálního tajemníka nebo jeho zástupce, podepsaného generálním tajemníkem nebo jeho zástupcem a dotyčným poslancem a je neprodleně předloženo příslušnému výboru, který ho zařadí na pořad jednání své nejbližší schůze po obdržení tohoto dokumentu.

Jestliže se příslušný výbor domnívá, že vzdání se mandátu není v souladu s duchem nebo literou [aktu z roku 1976], informuje o tom Parlament, aby rozhodl, zda došlo k uvolnění mandátu.

Jinak je mandát uvolněn s účinností ode dne uvedeného odstupujícím poslancem v úředním zápisu. O této věci se v Parlamentu nehlasuje.

[…]

9. Parlament si vyhrazuje právo prohlásit mandát za neplatný nebo odmítnout potvrdit uvolnění mandátu, pokud došlo k přijetí nebo vzdání se výkonu funkce na základě věcné nepřesnosti [nesprávnosti] nebo nedostatku vůle.“

Statut poslanců Evropského parlamentu

4 Podle čtvrtého bodu odůvodnění rozhodnutí Evropského parlamentu 2005/684/ES, Euratom ze dne 28. září 2005 o přijetí statutu poslanců Evropského parlamentu (Úř. věst. L 262, s. 1, dále jen „statut poslanců“) „[s]vobodu a nezávislost poslanců, která

je zaručena [které jsou zaručeny] článkem 2, je třeba upravit právními předpisy. Není zmíněna [Nejsou zmíněny] v žádném z textů primárního práva. Prohlášení, v nichž se poslanci zavazují vzdát se mandátu k určitému datu, nebo prázdná podepsaná prohlášení o složení mandátu, která může politická strana použít dle vlastního uvážení, jsou se svobodou a nezávislostí poslance neslučitelná, a nemohou být tedy právně závazná.“

5 Kromě toho pátý bod odůvodnění statutu poslanců upřesňuje, že čl. 3 odst. 1 uvedeného statutu zcela přebírá ustanovení čl. 6 odst. 1 aktu z roku 1976.

6 Konečně, články 2 a 30 statutu poslanců stanoví:

„*Článek 2*

1. Poslanci jsou svobodní a nezávislí.

2. Dohody o tom, že se poslanec vzdá před skončením volebního období nebo na jeho konci svého mandátu, jsou neplatné.

Článek 30

Tento statut vstupuje v platnost prvním dnem volebního období Evropského parlamentu, které začne v roce 2009.“

Vnitrostátní právní úprava

7 Zákon č. 18 ze dne 24. ledna 1979 o volbách italských zástupců do Evropského parlamentu (GURI č. 29 ze dne 30. ledna 1979, s. 947, dále jen „zákon ze dne 24. ledna 1979“) se týká voleb italských členů Parlamentu. Tento zákon stanoví, že poslanci jsou voleni ve všeobecných volbách přímým, svobodným a tajným hlasováním. Mandáty se mezi kandidátní listiny rozdělují poměrně, a to způsobem stanoveným v uvedeném zákoně, přičemž jejich počet připadající na jednotlivé volební obvody, jichž je celkem 5, se stanoví na základě posledního všeobecného sčítání obyvatelstva.

8 Článek 20 zákona ze dne 24. ledna 1979 stanoví, že úkolem volebních komisí jednotlivých volebních obvodů je zejména stanovit pořadí kandidátů na každé kandidátní listině podle individuálních výsledků. Výsledky se zasílají Ufficio elettorale nazionale per il Parlamento europeo presso la Corte di cassazione (státní volební komise pro Evropský parlament při Kasačním soudu, dále jen „italská volební komise“). Podle článku 21 uvedeného zákona je úkolem italské volební komise určit počet hlasů odevzdaných každé kandidátní listině na celostátní úrovni, rozdělit mandáty mezi jednotlivé kandidátní listiny na základě počtu hlasů odevzdaných každé kandidátní listině a rozdělit mandáty přidělené tímto způsobem každé kandidátní listině mezi jednotlivé volební obvody. Tato komise vypracovává podle článku 23 uvedeného zákona úřední zápis, který se zašle sekretariátu Evropského parlamentu.

9 Zákon ze dne 24. ledna 1979 obsahuje ve svém článku 41 krom jiného i podrobnou úpravu nahrazování. Kandidát zvolený ve více volebních obvodech musí podle uvedeného článku italské volební komisi oznámit, pro který volební obvod se rozhodl. Ve volebním obvodu, který si nevybral, tato volební komise vyhlásí za zvoleného kandidáta, který se umístil na bezprostředně následujícím místě za zvoleným kandidátem. Dále platí, že pokud se místo během trvání funkčního období uvolní, italská volební komise přidělí mandát kandidátovi ze stejné kandidátní listiny a stejného volebního obvodu, který se umístil na následujícím místě za zvoleným kandidátem.

10 Podle článku 46 uvedeného zákona italská volební komise oznámí sekretariátu Parlamentu nahrazení provedená na základě rozhodnutí a rozsudků, kterými byly s konečnou platností rozhodnuty spory, jež se jich týkaly, případně upraví výsledky voleb a nahradí kandidáty, kteří byli neoprávněně vyhlášeni za zvolené, těmi, kterým toto právo přísluší, a vyrozumí o tom dotčené strany a sekretariát Parlamentu.

Skutkové okolnosti sporu v původním řízení a napadené rozhodnutí

11 Beniamino Donnici kandidoval ve volbách do Evropského parlamentu konaných ve dnech 12. a 13. června 2004 na společné kandidátní listině Società Civile – Di Pietro Occhetto. Tato listina získala dva mandáty, první ve volebním obvodě Jižní Itálie a druhý ve volebním obvodě Severozápadní Itálie. Antonio Di Pietro, který zvítězil v obou těchto volebních obvodech, se rozhodl pro volební obvod Jižní Itálie.

12 Achille Occhetto se vzhledem k počtu hlasů získaných v obou volebních obvodech umístil na kandidátních listinách jako druhý v pořadí, a předstihl tak B. Donniciho ve volebním obvodě Jižní Itálie a G. Chiesu v obvodě Severozápadní Itálie. Jelikož se A. Di Pietro rozhodl pro mandát za volební obvod Jižní Itálie, A. Occhetto měl být vyhlášen za zvoleného za volební obvod Severozápadní Itálie. Písemným prohlášením ze dne 6. července 2004, došlým italské volební komisi následující den, se však A. Occhetto, který v té době zastával funkci senátora v italském parlamentu, vzdal mandátu poslance Evropského parlamentu v obou volebních obvodech.

13 V návaznosti na toto vzdání se mandátu vyhlásila italská volební komise dne 18. července 2004 za zvolené G. Chiesu za volební obvod Severozápadní Itálie a A. Di Pietra za obvod Jižní Itálie a dne 12. listopadu 2004 sdělila jméno B. Donniciho jakožto prvního na seznamu náhradníků A. Di Pietra pro volební obvod Jižní Itálie, přičemž A. Occhetto, který se mandátu vzdal, na tomto seznamu nebyl uveden.

14 V parlamentních volbách konaných v Itálii ve dnech 9. a 10. dubna 2006 byl A. Di Pietro zvolen poslancem italského parlamentu a s účinností ode dne 28. dubna 2006 se rozhodl pro vnitrostátní mandát. Vzhledem k tomu, že je tato funkce podle čl. 7 odst. 2 aktu z roku 1976 neslučitelná s funkcí člena Parlamentu, oznámil Parlament uvolnění dotčeného mandátu.

15 Prohlášením ze dne 27. dubna 2006 adresovaným italské volební komisi A. Occhetto, který kandidoval v týchž vnitrostátních volbách, avšak nebyl znovu zvolen, vzal své vzdání se mandátu ze dne 6. července 2004 zpět a dožadoval se pro svoji osobu mandátu, který se uvolnil poté, co se A. Di Pietro rozhodl pro národní parlament.

16 Na základě tohoto prohlášení italská volební komise dne 8. května 2006 vyhlásila, že A. Occhetto byl zvolen členem Parlamentu, a sdělila téhož dne jeho jméno Parlamentu jakožto náhradníka za A. Di Pietra.

17 Rozsudkem ze dne 21. července 2006 Tribunale amministrativo regionale del Lazio zamítl žalobu na neplanost podanou B. Donnicim proti tomuto vyhlášení jako neopodstatněnou.

18 Beniamino Donnici zpochybnil vyhlášení A. Occhetta za poslance Evropského parlamentu namísto A. Di Pietra rovněž před Parlamentem. Tuto námitku přezkoumal výbor pro právní záležitosti Parlamentu na svém jednání dne 21. června 2006. Poté, co výbor pro právní záležitosti konstatoval v souladu s článkem 12 aktu z roku 1976 nepřípustnost této námitky z důvodu, že vychází z italského volebního zákona, jednomyslně doporučil Parlamentu, aby potvrdil mandát A. Occhetta. Dne 3. července 2006 Parlament mandát A. Occhetta potvrdil.

19 Consiglio di Stato rozsudkem ze dne 6. prosince 2006 vyhověla odvolání B. Donniciho proti rozsudku Tribunale amministrativo regionale del Lazio a zrušila vyhlášení A. Occhetta za člena Parlamentu učiněné italskou volební komisí dne 8. května 2006. Consiglio di Stato zejména konstatovala, že „vůle lidu […] nikdy nebránila žádnému kandidátovi vzdát se zvolení“ a že „neměnný charakter pořadí [ve volbách] zakazuje […], aby se zvolený kandidát, který se vzdal mandátu, svévolně vrátil do tohoto pořadí“.

20 Rozsudek Consiglio di Stato nabyl právní moci poté, co byl dne 26. března 2007 vydán rozsudek Corte suprema di cassazione, kterým bylo odvolání prohlášeno za nepřípustné z důvodu formálních vad. Návrhem ze dne 19. dubna 2007 podal A. Occhetto žalobu k Evropskému soudu pro lidská práva ve věci, která podle vyjádření právního zástupce A. Occhetta na jednání konaném dne 5. března 2009, dosud probíhá.

21 Dne 29. března 2007 vzala italská volební komise na vědomí rozsudek Consiglio di Stato a vyhlásila zvolení B. Donniciho členem Parlamentu za volební obvod Jižní Itálie, čímž zrušila mandát A. Occhetta. Poté, co bylo toto vyhlášení sděleno Parlamentu, vzal je Parlament na vědomí, o čemž byl učiněn záznam do zápisu z plenárního zasedání ze dne 23. dubna 2007, podle kterého je B. Donnici poslancem Parlamentu, avšak pouze dočasně a s výhradou konečného rozhodnutí Parlamentu o ověření jeho pověřovacích listin.

22 Mezitím A. Occhetto dopisem ze dne 5. dubna 2007 vznesl námitku a požádal Parlament o potvrzení svého mandátu a nepotvrzení mandátu B. Donniciho. Na základě této námitky dal Parlament přezkoumat mandát B. Donniciho svému výboru pro právní záležitosti.

23 Parlament přijal dne 24. května 2007 napadené rozhodnutí, ve kterém je uvedeno:

„Evropský parlament

– s ohledem na akt [z roku 1976],

– s ohledem na články 3, 4 a 9 a přílohu I jednacího řádu,

– s ohledem na úřední sdělení příslušného italského státního orgánu ohledně zvolení pana Beniamina Donniciho poslancem Evropského parlamentu,

– s ohledem na stížnost pana Achilla Occhetta obdrženou dne 25. března 2007, v níž pan Occhetto zpochybnil platnost zvolení pana Beniamina Donniciho poslancem Evropského parlamentu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro právní záležitosti (A6-0198/2007),

– […]

D. vzhledem k tomu, že vnitrostátní ustanovení týkající se procesu voleb do Evropského parlamentu musejí být v souladu se základními principy právního systému Společenství, primárním právem Společenství a duchem a literou aktu z roku 1976; vzhledem k tomu, že z tohoto důvodu příslušné státní legislativní, správní a soudní orgány při uplatňování anebo interpretaci vnitrostátních ustanovení o procesu voleb do Evropského parlamentu nemohou […] nepřihlédnout k zásadám volebního práva Společenství;

E. vzhledem k tomu, že soulad rozhodnutí pana Achilla Occhetta odstoupit z voleb s literou a s duchem aktu [z roku 1976] musí být posouzen s ohledem na článek 6 tohoto aktu […] a že svoboda a nezávislost poslanců je skutečně klíčovou zásadou,

F. vzhledem k tomu, že ve statutu poslanců (jenž má vstoupit v platnost od roku 2009) se v čl. 2 odst. 1 uvádí, že ‚poslanci se rozhodují svobodně a nezávisle'; rovněž v odstavci 2, který je bezesporu založen na odstavci 1, se uvádí, že ‚jakákoli dohoda o odstoupení od mandátu před uplynutím nebo na konci volebního období je neplatná',

G. vzhledem k tomu, že taková ustanovení statutu poslanců jsou pouze vysvětlením zásad svobody a nezávislosti, které jsou již obsaženy v aktu z roku 1976 […],

[…]

K. vzhledem k tomu, že do právní působnosti článku 6 aktu z roku 1976 spadají kandidáti, kteří jsou oficiálně uvedeni na seznamech zvolených osob, což je

v zájmu Evropského parlamentu, protože takoví kandidáti se výhledově mohou stát poslanci Parlamentu,

L. vzhledem k tomu, že odstoupení předložené panem Achillem Occhettem je výsledkem vůle podmíněné dohodou […], a že je třeba proto takové odstoupení považovat za neslučitelné s literou a duchem aktu z roku 1976, a tedy za neplatné,

M. vzhledem k tomu, že neplatnost odstoupení pana Achilla Occhetta podkopává faktický a právní základ pro zachování mandátu jeho nástupce Beniamina Donniciho,

[…]

O. vzhledem k tomu, že [Consiglio di Stato] definitivním [konečným] rozsudkem, který se stal součástí judikatury [nabyl síly věci rozsouzené], zrušila jmenování Achilla Occhetta poslancem Evropského parlamentu,

P. vzhledem k tomu, že podle článku 12 aktu z roku 1976 pověřovací listiny svých poslanců zvolených na základě všeobecného volebního práva ověřuje Evropský parlament a žádný jiný orgán EU; vzhledem k tomu, že toto nezadatelné právo Evropského parlamentu nelze zpochybňovat, a už vůbec ne zrušit na základě rozhodnutí přijatého vnitrostátními úřady [orgány], které tak jasně porušily příslušná pravidla a zásady práva Společenství, i když toto rozhodnutí bylo nakonec [s konečnou platností] přijato nejvyšším soudním orgánem příslušného členského státu, což byl případ rozhodnutí [Consiglio di Stato]; […]

Q. vzhledem k tomu, že Evropský parlament může legitimně odmítnout platnost mandátu pana Beniamina Donniciho a zároveň ignorovat rozhodnutí [Consiglio di Stato], protože je v rozporu s duchem a literou aktu z roku 1976, čímž bude zároveň zachován mandát pana Achilla Occhetta,

1. prohlašuje za neplatný mandát poslance Evropského parlamentu pana Beniamina Donniciho, jehož zvolení oznámil příslušný vnitrostátní orgán;

2. potvrzuje platnost mandátu pana Achilla Occhetta;

[…]“

Řízení před soudy Společenství a návrhová žádání účastníků řízení

24 Návrhem došlým soudní kanceláři Soudu prvního stupně dne 22. června 2007, zapsaným pod číslem T-215/07, podal B. Donnici žalobu na neplatnost napadeného rozhodnutí, které mu bylo oznámeno dne 29. května 2007. Usnesením ze dne 13. prosince 2007, Donnici v. Parlament (T-215/07, Sb. rozh. s. II-5239), Soud upustil od projednání věci T-215/07, aby umožnil Soudnímu dvoru rozhodnout o žalobě na neplatnost. Tato žaloba byla zapsána v rejstříku Soudního dvora pod číslem C-9/08. Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 21. února 2008 bylo A. Occhettimu

povoleno vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání Parlamentu a Italské republice bylo povoleno vedlejší účastenství na podporu návrhových žádání B. Donniciho.

25 Samostatným podáním, došlým kanceláři Soudu dne 14. srpna 2007, podal Parlament námitku na základě čl. 114 odst. 1 jednacího řádu Soudu, kterou požádal, aby bylo stanovisko jeho výboru pro právní záležitosti ze dne 2. května 2007 uvedené v příloze A.11 návrhu B. Donniciho odstraněno ze spisu. Usnesením ze dne 29. ledna 2009 Soudní dvůr vyhověl žádosti Parlamentu s výhradou, že o návrhu B. Donniciho na předložení uvedeného právního stanoviska v rámci dokazování bude rozhodnuto v rámci rozsudku ve věci samé.

26 Návrhem došlým kanceláři Soudního dvora dne 1. srpna 2007, zapsaným pod číslem C-393/07, podala rovněž Italská republika žalobu na neplatnost napadeného rozhodnutí, které jí bylo oznámeno dne 28. května 2007. Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 1. února 2008 bylo povoleno vedlejší účastenství Lotyšské republice v této věci na podporu návrhových žádání Italské republiky. Lotyšská republika se nezúčastnila písemné ani ústní části řízení.

27 Usnesením předsedy čtvrtého senátu ze dne 30. ledna 2009 byly tyto dvě žaloby na neplatnost spojeny pro účely ústní části řízení, jakož i pro účely rozsudku.

28 Samostatným podáním, došlým kanceláři Soudu dne 22. června 2007, zapsaným pod číslem T-215/07 R, B. Donnici požádal o odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. Soudce rozhodující o předběžném opatření, zastupující předsedu Soudu, vyhověl této žádosti a usnesením ze dne 15. listopadu 2007, Donnici v. Parlament (T-215/07 R, Sb. rozh. s. II-4673), rozhodl o odkladu vykonatelnosti napadeného rozhodnutí.

29 Usnesením předsedy Soudního dvora ze dne 13. ledna 2009, Occhetto a Parlament v. Donnici [(C-512/07 P(R) a C-15/08 P(R), Sb. rozh. s. I-1)], byl zamítnut opravný prostředek A. Occhetta a Parlamentu proti uvedenému usnesení soudce rozhodujícího o předběžném opatření.

30 Svými žalobami se Italská republika a B. Donnici domáhají, aby Soudní dvůr zrušil napadené rozhodnutí a uložil Parlamentu náhradu nákladů řízení. B. Donnici na základě článku 241 ES incidenčně navrhuje, aby byl čl. 3 odst. 5 jednacího řádu prohlášen za protiprávní, a podpůrně, aby Soudní dvůr nařídil, že stanovisko výboru pro právní záležitosti Parlamentu ze dne 2. května 2007 se má v projednávané věci založit do spisu. Parlament navrhuje, aby byly žaloby zamítnuty a Italské republice a B. Donnicimu uložena náhrada nákladů řízení.

K žalobám

31 Ve věci C-393/07 uplatňuje Italská republika pět žalobních důvodů, vycházejících z toho, že napadeným rozhodnutím byly porušeny články 6, 8, 12 a 13 aktu z roku 1976, jakož i článek 6 EU, článek 2 statutu poslanců, článek 199 ES, jakož i články 3 a 4 jednacího řádu, článek 6 EU, jakož i články 10 ES a 230 ES, a konečně že toto rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno.

32 Ve věci C-9/08 vznáší B. Donnici dva žalobní důvody, vycházející, zaprvé, z porušení článku 12 aktu z roku 1976 a čl. 3 odst. 1 jednacího řádu, zásady nezávislosti, zákazu vázaného mandátu, jakož i z překážky věci rozsouzené, a zadruhé, z nedostatečného odůvodnění napadeného rozhodnutí.

K prvnímu žalobnímu důvodu

Argumentace účastníků řízení

33 Podstatou tvrzení Italské republiky a B. Donniciho je, že se Parlament měl spokojit s tím, že vzal na vědomí v souladu s článkem 12 aktu z roku 1976 vyhlášení zvolení B. Donniciho učiněné italskou volební komisí. Tento článek 12 podle nich neumožňuje, aby se Parlament odchýlil od uvedeného vyhlášení z důvodu jeho údajné neslučitelnosti s právem Společenství. Dále jsou toho názoru, že Parlament smí v rámci rozhodování o sporech vycházet pouze z ustanovení aktu z roku 1976, přičemž jsou vyloučena všechna ostatní ustanovení práva Společenství včetně obecných zásad.

34 Pokud jde o článek 6 aktu z roku 1976, Italská republika a B. Donnici tvrdí, že se uplatní pouze na poslance, a nikoli na nezvolené kandidáty, a nevztahuje se tedy na vzdání se mandátu vyjádřené dne 6. července 2004, jelikož A. Occhetto nebyl poslancem Parlamentu. Vzhledem k tomu, že uvedený článek zní tak, že se týká pouze výkonu parlamentního mandátu, nevztahuje se podle nich na volební události a jednání nezvolených kandidátů před jejich jmenováním poslanci.

35 Parlament, podporovaný A. Occhettem, má naopak za to, že mu na základě článku 12 aktu z roku 1976 přísluší dbát na to, aby vyhlášení provedená vnitrostátními orgány dodržovala obecně právo Společenství, a zejména zásady stanovené aktem z roku 1976. Takový výklad jeho pravomocí lze podle Parlamentu dovodit z čl. 3 odst. 4 a 5, čl. 4 odst. 3 a článku 9 jeho jednacího řádu, jakož i z jeho praxe v této oblasti. Parlament je toho názoru, že jestliže volební postup přispívá k jeho utvoření, musí existovat určitá úroveň právní úpravy Společenství, která stanoví minimální standard, který umožní zabránit veškerým narušením, k nimž může dojít v důsledku rozdílnosti vnitrostátních právních úprav, a který musí Parlament zaručit. Kdyby se měl naopak Parlament při výkonu svých pravomocí omezit pouze na přezkum neslučitelnosti ve smyslu článku 7 aktu z roku 1976, byla by jeho pravomoc zbavena svého skutečného obsahu.

36 Parlament, podporovaný A. Occhettem, tvrdí, že v případě zjevného porušení takových základních zásad aktu z roku 1976, jakými jsou zásada svobodného parlamentního mandátu uvedená v článku 6 tohoto aktu, jakož i zásady všeobecných voleb a poměrného hlasování podle článků 1 a 2 uvedeného aktu, má právo, ba přímo povinnost nepodporovat toto porušení tím, že vezme na vědomí výsledek vnitrostátního řízení, jinak by totiž bylo protiprávní jeho vlastní rozhodnutí o potvrzení mandátu. Vzhledem k nadřazenosti práva Společenství je Parlament povinen nepřihlédnout ke jmenování kandidáta vnitrostátními orgány, pokud při něm dojde ke zjevnému porušení práva Společenství.

37 Článek 6 aktu z roku 1976 podle nich chrání i zvoleného kandidáta. Kdyby tomu tak nebylo, záruka obsažená v tomto článku by se neuplatnila na taková jednání, která stejně jako je tomu v projednávané věci, kdy se A. Occhetto vzdal mandátu na základě volební dohody, brání tomu, aby byl naplněn mandát požadovaný voliči. Tento výklad uvedeného článku 6 podporuje i článek 2 statutu poslanců, jakož i článek 3 Dodatkového protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950.

38 Kromě toho Parlament tvrdí, že použitelnost uvedeného článku 6 na projednávanou věc vyplývá již ze skutečnosti, že A. Occhetto byl poslancem Parlamentu v době, kdy mu vnitrostátní orgány oznámily jeho nahrazení B. Donnicim.

Závěry Soudního dvora

39 První žalobní důvod nastoluje otázku rozsahu pravomocí, kterými Parlament disponuje při ověřování mandátů svých členů podle článku 12 aktu z roku 1976. Pro účely přezkoumání platnosti napadeného rozhodnutí je tak třeba v zásadě analyzovat rozsah pravomocí, které toto ustanovení Parlamentu přiznává. Článek 12 tohoto aktu přitom v každém případě počítá s tím, že rozhodnutí Parlamentu se opírá o ustanovení tohoto aktu, ohledně kterého může vzniknout spor. Vzhledem k tomu, že se Parlament v tomto

ohledu odvolává zejména na článek 6 aktu z roku 1976, je třeba nejprve určit, zda lze vůbec toto ustanovení na projednávanou věc použít.

– O použitelnosti článku 6 aktu z roku 1976

40 Článek 6 odst. 1 aktu z roku 1976 stanoví, že členové Parlamentu hlasují individuálně a osobně a nejsou vázáni žádnými pokyny a mandát, který obdrží, není vázaný.

41 Ze znění uvedeného článku vyplývá, že se výslovně vztahuje na „členy Parlamentu“ a týká se výkonu jejich parlamentního mandátu. Kromě toho tento článek zmiňuje výsadu uvedených členů hlasovat, tj. výsadu, která se ze své samotné povahy nemůže pojit k postavení kandidáta, který byl úředně vyhlášen na základě svého povolebního umístění (viz výše uvedené usnesení Occhetto a Parlament v. Donnici, bod 41).

42 Je třeba konstatovat, že článek 6 aktu z roku 1976 se vzhledem ke svému jednoznačnému znění neuplatní na jednání, jejichž předmětem je vzdání se mandátu zvoleným kandidátem, jak to v projednávaném případě učinil A. Occhetto, když se vzdal svého postavení náhradníka za A. Di Pietra.

43 Argumenty, které v této souvislosti předložil Parlament, neumožňují odklon od tohoto výkladu.

44 Nelze zejména uznat obecnou pravomoc Parlamentu posuzovat legalitu volebních postupů členských států s ohledem na soubor zásad, které jsou údajně obsaženy v článku 6 aktu z roku 1976, které Parlament zejména vyvodil z článku 3 Dodatkového protokolu č. 1 k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod, díky širokému výkladu tohoto článku 6 ve světle těchto zásad (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení Occhetto a Parlament v. Donnici, bod 43).

45 Takový výklad uvedeného článku 6 by totiž porušoval rozhodnutí přijaté jeho autory, neboť by toto ustanovení týkající se výkonu mandátu změnil, nehledě na jeho přesně vymezenou působnost, na kompetenční ustanovení upravující volební postup, a to přesto, že je tato oblast podle článku 8 aktu z roku 1976 v zásadě upravena vnitrostátní právní úpravou.

46 Pokud jde o článek 2 statutu poslanců, na který se Parlament odvolává na podporu svého výkladu článku 6 aktu z roku 1976, je třeba úvodem uvést, že v rozhodné době z hlediska skutkových okolností projednávané věci nebyl tento statut v platnosti. Kromě toho čtvrtý bod odůvodnění statutu poslanců stanoví, že „[s]vobodu a nezávislost poslanců, [které jsou zaručeny] článkem 2, je třeba upravit právními předpisy“, jelikož „[nejsou zmíněny] v žádném z textů primárního práva“, a pátý bod jeho odůvodnění stanoví, že čl. 3 odst. 1 uvedeného statutu zcela přebírá ustanovení čl. 6 odst. 1 aktu z roku 1976. Z toho vyplývá, že článek 2 statutu poslanců nekodifikuje uvedený článek 6 (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení Occhetto a Parlament v. Donnici, bod 44).

47 Parlament se navíc v souladu se zásadou hierarchie právních norem nemůže opírat o ustanovení svého jednacího řádu a o svou údajnou praxi v této oblasti za účelem výkladu článku 6 aktu z roku 1976 *contra legem* (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení Occhetto a Parlament v. Donnici, bod 45).

48 Nelze učinit jiný závěr, než že jednací řád je aktem o vnitřní organizaci, který nemůže založit ve prospěch Parlamentu pravomoci, které mu nejsou výslovně svěřeny normativním aktem, v projednávané věci aktem z roku 1976 (viz rozsudek ze dne 21. října 2008, Marra, C-200/07 a C-201/07, Sb. rozh. s. I-7929, bod 38). Z toho *a fortiori* vyplývá, že údajná praxe orgánů se nemůže odchýlit od uvedeného článku 6.

49 Z výše uvedeného vyplývá, že skutečnost, že se A. Occhetto vzdal svého místa na seznamu náhradníků, nespadá do rozsahu působnosti článku 6 aktu z roku 1976, takže tento článek nemůže sloužit jako právní základ pro zpochybnění rozhodnutí v rámci ověřování pověřovacích listin členů Parlamentu na základě článku 12 tohoto aktu, a proto Parlament nemohl napadené rozhodnutí založit na porušení uvedeného článku 6.

– O porušení článku 12 aktu z roku 1976

50 Poté, co bylo konstatováno, že článek 6 aktu z roku 1976 nemůže být základem napadeného rozhodnutí, vzniká otázka, zda lze toto rozhodnutí založit na porušení zásad všeobecných a poměrných voleb obsažených v článcích 1 a 2 aktu z roku 1976, jak tvrdí Parlament. Parlament si, odvolávaje se na porušení uvedených zásad, přisvojil pravomoc ověřit, zda k úřednímu vyhlášení B. Donniciho za člena Parlamentu došlo v souladu s těmito požadavky. Je třeba tedy přezkoumat, zda článek 12 uvedeného aktu přiznává Parlamentu takovouto pravomoc při ověřování mandátů svých členů.

51 Článek 12 aktu z roku 1976 stanoví, že Parlament za účelem ověření pověřovacích listin svých členů bere na vědomí výsledky úředně vyhlášené členskými státy a rozhoduje o sporech, které mohou případně vzniknout na základě ustanovení tohoto aktu, kromě sporů vzniklých na základě ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž tento akt odkazuje.

52 Znění tohoto článku 12 ukazuje, že pravomoc ověřování, kterou Parlament disponuje podle první věty uvedeného článku, podléhá dvěma významným omezením uvedeným v jeho druhé větě (viz v tomto smyslu výše uvedená usnesení ze dne 15. listopadu 2007, Donnici v. Parlament, bod 71, jakož i Occhetto a Parlament v. Donnici, body 31 a 32).

53 Podle první části druhé věty článku 12 aktu z roku 1976 Parlament „bere na vědomí výsledky úředně vyhlášené členskými státy“. Kromě toho specifická pravomoc Parlamentu rozhodovat o sporech, které vzniknou, stanovená ve druhé části druhé věty uvedeného článku, se rovněž omezuje *ratione materiae* pouze na spory, „které mohou případně vzniknout na základě ustanovení [aktu z roku 1976], kromě sporů vzniklých na základě ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž tento akt odkazuje“.

54 Na rozdíl od toho, co tvrdí Parlament, ze samotného znění článku 12 aktu z roku 1976 vyplývá, že Parlament na základě tohoto článku nemá pravomoc rozhodovat o sporech vzniklých na základě práva Společenství jako celku. Tento článek jednoznačně stanoví, že se týká pouze „sporů, které […] [vzniknou] na základě ustanovení tohoto aktu“ (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení Occhetto a Parlament v. Donnici, bod 32).

55 Dále pak platí, že výkon, který spočívá v tom, že „bere na vědomí výsledky úředně vyhlášené“, znamená, že pro účely svého vlastního rozhodnutí při ověření pověřovacích listin svých členů byl Parlament povinen vycházet z vyhlášení provedeného dne 29. března 2007 italskou volební komisí, které následovalo po rozsudku Consiglio di Stato ze dne 6. prosince 2006. Toto vyhlášení totiž vychází z rozhodovacího procesu podle vnitrostátních postupů, ve kterém se s konečnou platností rozhodlo o právních otázkách spojených s uvedeným vyhlášením, takže se jedná o již existující právní situaci. Soudní dvůr již přitom rozhodl, že použití výrazu „bere na vědomí“ v kontextu aktu z roku 1976 je třeba vykládat tak, že znamená absenci jakéhokoliv prostoru pro uvážení Parlamentu v této oblasti (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 7. července 2005, Le Pen v. Parlament, C-208/03 P, Sb. rozh. s. I-6051, bod 50).

56 Tento výklad výrazu „bere na vědomí“ použitého v čl. 12 odst. 2 aktu z roku 1976 v jeho původním znění, podle kterého členské státy informují Parlament o uvolnění mandátu v důsledku uplatnění vnitrostátních ustanovení a Parlament to vezme na vědomí, je platný i pro tentýž výraz uvedený v článku 12 aktu z roku 1976 v jeho platném znění. Jestliže čl. 12 odst. 2 aktu z roku 1976 v jeho původním znění vylučuje jakýkoliv prostor pro uvážení Parlamentu i v případě zbavení mandátu jednoho ze svých členů v důsledku uplatnění vnitrostátních předpisů, což má vliv na existující složení tohoto orgánu, tím spíše platí, že Parlament nemá rozhodovací pravomoc, když na základě článku 12 aktu z roku 1976 ověřuje pověřovací listiny členů Parlamentu, kteří byli úředně vyhlášeni členskými státy. V tomto ohledu jde totiž o jmenování budoucích členů Parlamentu vnitrostátními orgány v souladu s volebním postupem, který je upraven, jak výslovně vyplývá z článku 8 aktu z roku 1976, vnitrostátními právními předpisy.

57 Z toho vyplývá, že Parlament nemůže zpochybnit samotnou správnost vyhlášení vnitrostátní volební komise. Podle článku 12 aktu z roku 1976 Parlament nemůže odmítnout vzít na vědomí takové vyhlášení, ani když se domnívá, že došlo k nesrovnalostem (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení ze dne 15. listopadu 2007, Donnici v. Parlament, bod 75).

58 Tento výklad článku 12 aktu z roku 1976 je potvrzen i jeho výkladem ve světle relevantních ustanovení Smlouvy o ES, jakož i právním rámcem, do kterého tento článek zapadá.

59 V této souvislosti je třeba uvést, že v souladu s čl. 5 prvním pododstavcem Smlouvy o ES, čl. 7 odst. 1 druhým pododstavcem ES, jakož i čl. 189 prvním pododstavcem ES jedná Parlament v mezích působnosti, kterou mu svěřují Smlouvy.

60 Dále platí, že podle článku 8 aktu z roku 1976 se „volební postup v každém členském státě řídí vnitrostátními předpisy“ s výhradou ustanovení aktu z roku 1976. Členské státy tak sice mají povinnost dodržovat ustanovení aktu z roku 1976, která stanoví některé podrobnosti ohledně voleb, nic to však nemění na tom, že v konečném důsledku jsou to právě členské státy, komu přísluší zorganizovat volby postupem stanoveným vnitrostátními předpisy a za týchž podmínek provést sčítání hlasů a výsledky voleb oficiálně vyhlásit (výše uvedené usnesení ze dne 15. listopadu 2007, Donnici v. Parlament, bod 74).

61 Konečně čl. 13 odst. 2 aktu z roku 1976 stanoví, že každý členský stát stanoví vhodné postupy pro obsazení uvolněného křesla.

62 V souladu s touto právní úpravou proto volby členů Parlamentu, které se konaly ve dnech 12. a 13. července 2004, jakož i jmenování náhradníků na obsazení uvolněných mandátů tedy zůstávají v každém členském státu upravené příslušnými vnitrostátními předpisy, v projednávané věci tedy zákonem ze dne 24. ledna 1979 (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení ze dne 15. listopadu 2007, Donnici v. Parlament, bod 66).

63 Při neexistenci právní úpravy Společenství v této oblasti přísluší vnitrostátnímu právnímu řádu každého členského státu, aby určil příslušné soudy a upravil procesní podmínky soudních řízení určených k zajištění ochrany práv, která procesnímu subjektu vyplývají z práva Společenství, za předpokladu, že tyto podmínky nejsou na jedné straně méně příznivé než ty, které se týkají práv, které mají svůj původ ve vnitrostátním právním řádu (zásada rovnocennosti), a že na druhé straně v praxi neznemožňují nebo nadměrně neztěžují výkon práv přiznaných právním řádem Společenství (zásada efektivity) (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 12. září 2006, Eman a Sevinger, C-300/04, Sb. rozh. s. I-8055, bod 67).

64 Parlament přitom netvrdil, že italské procesní předpisy směřují proti zásadám rovnocennosti a efektivity. Navíc ani v takovém případě by to neznamenalo, že je Parlament oprávněn nahradit akty příslušných vnitrostátních orgánů vlastním posouzením.

65 Naopak, dbát na to, aby členské státy dodržovaly ustanovení Smlouvy, jakož i předpisy, které orgány přijaly na jejím základě, je především úkolem Komise, která je podle článku 226 ES oprávněna podat Soudnímu dvoru návrh na zahájení řízení o nesplnění povinnosti, jestliže má za to, že členský stát nesplnil své povinnosti. Kromě toho kontrolu dodržování těchto ustanovení zabezpečuje i postup podle článku 234 ES, který zapadá do rámce úpravy volebního soudnictví na vnitrostátní úrovni.

66 Z tohoto právního rámce nevyplývá, že by Parlament disponoval obecnou pravomocí posuzovat, zda jsou volební postupy členských států a způsob jejich použití na konkrétní případ v souladu s právem Společenství. Z toho vyplývá, že pravomoc Parlamentu se v rámci ověřování pověřovacích listin jeho členů omezuje pouze na takové výsady, jaké jsou jednoznačně vymezeny příslušnými ustanoveními aktu z roku 1976 (viz v tomto smyslu výše uvedené usnesení Occhetto a Parlament v. Donnici, bod 32).

67 Z toho vyplývá, že výklad článku 12 aktu z roku 1976, podle kterého má Parlament obecnou pravomoc kontrolovat úřední vyhlášení provedené orgány členských států, je nejenom v rozporu se zněním tohoto článku, ale je také neslučitelný se zásadou obsaženou v článcích 5 ES a 7 ES, podle kterých jsou pravomoci Společenství a jejich orgánů pravomocemi svěřenými (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 5. října 2000, Německo v. Parlament a Rada, C-376/98, Sb. rozh. s. I-8419, bod 83, jakož i ze dne 3. září 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise, C-402/05 P a C-415/05 P, Sb. rozh. s. I-6351, bod 203 a citovaná judikatura).

68 Argumenty předložené Parlamentem a podporované A. Occhettem, připomenuté v bodech 35 až 37 tohoto rozsudku, nemohou zpochybnit tento výklad článku 12 aktu z roku 1976, podle kterého je pravomoc Parlamentu odchýlit se od vyhlášení provedeného italskou volební komisí zcela vyloučena.

69 První vznesený argument, podle kterého v případě neexistence pravomoci Parlamentu kontrolovat výsledky vyhlášené členskými státy z hlediska práva Společenství jsou pravomoci Parlamentu určené k ověřování ve smyslu článku 12 aktu z roku 1976 zbaveny svého obsahu, je třeba odmítnout. Je třeba totiž zdůraznit, že Parlament si zachovává pravomoc rozhodovat v rámci článku 12 aktu z roku 1976 o situaci zvoleného kandidáta, který zastává jednu z funkcí, které jsou neslučitelné s funkcí člena Parlamentu a které jsou vyjmenovány v článku 7 aktu z roku 1976 (viz výše uvedené usnesení Occhetto a Parlament v. Donnici, bod 33).

70 Pokud jde o druhý argument, podle kterého Parlament musí mít, aby mohl zaručit minimální standard při jmenování svých členů, možnost odchýlit se od vyhlášení provedeného vnitrostátními orgány, které je ve zjevném rozporu se základními zásadami aktu z roku 1976, je třeba připomenout, že k rozhodování o legalitě vnitrostátních volebních předpisů a postupů jsou příslušné vnitrostátní soudy, a to po případném podání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce k Soudnímu dvoru ve smyslu článku 234 ES (výše uvedené usnesení ze dne 15. listopadu 2007, Donnici v. Parlament, bod 93).

71 V projednávané věci k takovému soudnímu přezkumu došlo před příslušnými italskými soudy na základě zákona ze dne 24. ledna 1979. O právních otázkách souvisejících s úředním vyhlášením výsledků voleb bylo totiž na vnitrostátní úrovni s konečnou platností rozhodnuto rozsudkem Consiglio di Stato ze dne 6. prosince 2006, který zakládá překážku věci rozsouzené.

72 Dále platí, že jednoznačné znění článku 12 aktu z roku 1976 a rozdělení pravomocí v oblasti, kterou upravuje, nepřipouští závěr, že existuje mezera v ochraně volebních práv kandidátů při volbách do Parlamentu.

73 Argument Parlamentu vycházející z toho, že jeho rozhodnutí o ověření pověřovacích listin by bylo samo o sobě protiprávní, kdyby musel při svém rozhodnutí vycházet z protiprávního vnitrostátního aktu, tedy v projednávané věci z vyhlášení italské volební komise o zvolení B. Donniciho, je třeba z tohoto důvodu rovněž odmítnout.

74 V projednávané věci jsou pravomoci Parlamentu a vnitrostátních orgánů při ověřování pověřovacích listin členů Parlamentu, na rozdíl od toho, co tvrdí Parlament s odkazem na rozsudek ze dne 18. prosince 2007, Švédsko v. Komise (C-64/05 P, Sb. rozh. s. I-11389), jednoznačně rozděleny mezi orgány Společenství a vnitrostátní orgány. V této souvislosti Parlament disponuje ve smyslu článku 12 aktu z roku 1976 pouze pravomocí rozhodovat o sporech, které mohou případně vzniknout na základě ustanovení tohoto aktu, kromě sporů vyplývajících z ustanovení, na které tento akt odkazuje, zatímco úkolem vnitrostátních orgánů je vyhlašovat výsledky v souladu s vnitrostátními právními předpisy, které neodporují právu Společenství.

75 Z výše uvedeného vyplývá, že Parlament byl ve smyslu článku 12 aktu z roku 1976 povinen vzít na vědomí vyhlášení italské volební komise a neměl pravomoc se z důvodu údajných nesrovnalostí od tohoto vnitrostátního aktu odchýlit. Tím, že v rozporu s tímto vyhlášením konstatoval v napadeném rozhodnutí neplatnost mandátu B. Donniciho a potvrdil mandát A. Occhetta, porušil článek 12 tohoto aktu.

76 Vzhledem k výše uvedenému je třeba napadené rozhodnutí zrušit. Za těchto podmínek není nutné, aby Soudní dvůr rozhodl o dalších žalobních důvodech vznesených Italskou

republikou a B. Donnicim na podporu svých žalob. Podpůrné návrhy B. Donniciho jsou tudíž bezpředmětné.

K nákladům řízení

77 Podle čl. 69 odst. 2 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Italská republika a B. Donnici požadovali náhradu nákladů řízení a Parlament neměl ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení. V souladu s odst. 4 prvním pododstavcem téhož článku nesou členské státy vystupující jako vedlejší účastníci ve sporu vlastní náklady a v souladu s třetím pododstavcem téhož odstavce může Soudní dvůr rozhodnout, že vlastní náklady nesou i jiní vedlejší účastníci, než jsou účastníci uvedení v předchozích pododstavcích.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

1) Rozhodnutí Evropského parlamentu 2007/2121 (REG) ze dne 24. května 2007 o ověření pověřovacích listin Beniamina Donniciho se zrušuje.

2) Evropský parlament ponese náklady řízení vynaložené B. Donnicim, jakož i náklady řízení vynaložené Italskou republikou jakožto žalobkyní.

3) Italská republika jakožto vedlejší účastnice řízení, Lotyšská republika a A. Occhetto ponesou vlastní náklady řízení.

Podpisy.